

CERTIFICATS OFICIALS ADMINISTRATIUS DE CONEIXEMENTS DE VALENCIÀ

QUADERN DE NIVELL

C2

VERSIÓ 2024

GENERALITAT
VALENCIANA

JUNTA
QUALIFICADORA
DE CONEIXEMENTS
DE VALENCIÀ

ÍNDEX

1.	DESCRIPTOR GLOBAL DE NIVELL	03
2.	OBJECTIUS PER ÀREES	04
2.1.	COMPRESIÓ ESCRITA	04
2.2.	ESTRUCTURES LINGÜÍSTIQUES	05
2.3.	EXPRESSIÓ I INTERACCIÓ ESCRITES	07
2.4.	EXPRESSIÓ I INTERACCIÓ ORALS	08
3.	CONTINGUTS	09
3.1.	CONTINGUTS TEMÀTICS I COMUNICATIUS	09
3.2.	CONTINGUTS LINGÜÍSTICS	14

1.

DESCRIPTOR GLOBAL DE NIVELL

Nivell d'usuari experimentat avançat

El certificat de nivell C2 acredita un domini de l'ús del valencià, tant oral com escrit, d'usuari experimentat avançat, que permet expressar-se amb espontaneïtat, flexibilitat, complexitat, fluïdesa i correcció, i elaborar un discurs, oral o escrit, adequat al destinatari, a la finalitat comunicativa i al registre que exigix la situació.

La persona que opte a este certificat ha de ser capaç de comprendre qualsevol text, oral o escrit, pertanyent a diversos àmbits d'ús i registres, i en condicions de comunicació no sempre òptimes; de crear una àmplia gamma de textos llargs i complexos; d'expressar-se espontàniament, amb fluïdesa i precisió, distingint matisos subtils de significat inclús en les situacions més complexes i adaptant la seua producció a tota classe de variables contextuals, i d'elaborar textos clars i ben estructurats adequats a una àmplia gamma de gèneres i registres.

2. OBJECTIUS PER ÀREES

2.1. COMPRENSIÓ ESCRITA

Pot comprendre i interpretar qualsevol forma de llenguatge escrit, inclosos materials de gran exigència acadèmica i cognitiva, textos literaris o no literaris, abstractes i estructuralment complexos o rics en expressions col·loquials, i apreciar distincions subtils d'estil.

- Pot entendre una àmplia gamma de textos que es poden donar en la vida social, professional o acadèmica, i identificar detalls subtils que inclouen actituds i opinions de l'autor, tant implícites com explícites.
- Pot comprendre amb detall instruccions públiques llargues i complexes sobre qualsevol procediment relacionat, o no, amb la pròpia especialitat.
- Pot entendre sense problemes una àmplia gamma de textos de caràcter literari (poemes, contes, narrativa curta contemporània, novel·les, teatre...) o que es referixen a fets reals, i apreciar-ne les diferències d'estil.
- Pot comprendre textos escrits en varietats diatòpiques, diafàsiques i diastràtiques.
- Pot entendre expressions col·loquials o idiomàtiques, fins i tot les que tenen un ús menys general.
- Pot anticipar-se a allò que llig.
- Pot captar les pressuposicions, els sobreentesos, el to (ironia, sarcasme, humor, etc.) i tot allò que no es diu de manera explícita en el text (ambigüitats, dobles sentits, el·lipsis, trets de l'autor, etc.).

Té un domini exhaustiu, correcte i altament fiable de les estructures lingüístiques, sense manifestar cap limitació per a formular, amb un lèxic precís i ric, el propi pensament eliminant l'ambigüitat i ajustant els recursos expressius al grau de formalitat i a les exigències específiques d'una sèrie molt extensa de gèneres discursius.

- Té una elocució correcta i adequada als diferents registres. Domina el sistema vocàlic i el consonàntic, tant en l'àmbit de la identificació fònica com en el de l'elaboració.
- Té un domini de la normativa ortogràfica, que inclou les excepcions i els casos de més dificultat, i escriu textos sense faltes d'ortografia. Coneix els criteris que s'usen quan cal fer adaptacions fonètiques i gràfiques dels préstecs (paraules estrangeres). Domina l'ortografia de les grafies cultes.
- Coneix amb profunditat la morfologia nominal i verbal, fins i tot els casos excepcionals, d'especial dificultat o més formals.
- És capaç d'utilitzar sense restriccions, i amb una precisió quasi absoluta, les diverses formes de totes les categories gramaticals; domina una àmplia gamma de recursos de sintaxi oracional i textual, inclús els usos més problemàtics des del punt de vista normatiu, i pot utilitzar estos coneixements depenent del context de comunicació, del gènere i del grau de formalitat de la situació.
- Domina un repertori lèxic molt ampli que comprén expressions idiomàtiques i col·loquials, i demostra tindre consciència dels graus de connotació semàntica, així com de l'adequació a la formalitat del discurs i dels usos intencionats de canvi de registre.
- S'expressa amb una precisió lèxica absoluta i usa amb consistència un vocabulari correcte i adequat. Té una competència semàntica àmplia no sols de la relativa al lèxic, sinó també de la que transmeten els elements gramaticals i la perspectiva pragmàtica.
- Coneix les característiques pròpies del lèxic d'especialitat i els criteris utilitzats per a la fixació del lèxic, i sap usar ferramentes de consulta per a resoldre dubtes de lèxic comú i especialitzat.

-
- Coneix les característiques dels registres i de les varietats geogràfiques generals, i és capaç d'explicar-les.
 - Manté un domini gramatical constant sobre un llenguatge complex, fins i tot quan ha de desviar l'atenció cap a un altre punt (per exemple, quan planifica el que dirà o segueix les reaccions dels altres).
 - Té prou coneixements de gramàtica del text per a corregir les produccions pròpies, reparar les produccions alienes i garantir un estil adequat.
 - Té un coneixement exhaustiu de l'organització del significat dels textos, tant des del punt de vista de la coherència i de l'estructura de la informació com des de la perspectiva de la cohesió i dels elements lingüístics que permeten l'elaboració global del discurs.

2.3.

EXPRESSIÓ I INTERACCIÓ ESCRITES

Pot escriure textos complexos de manera clara i fluida, amb un estil apropiat i eficaç i una estructura lògica que ajude el destinatari a trobar-ne els punts importants. Pot interactuar per escrit amb facilitat i habilitat, i sap captar els matisos implícits de l'interlocutor i fer al·lusions.

- És capaç d'escriure històries i descripcions ben elaborades, interessants i fàcilment llegibles d'experiències viscudes, en un estil adequat al gènere.
- Pot escriure informes o articles complexos, crítiques (literàries o de productes audiovisuals) i projectes d'investigació que presenten arguments, amb una estructura lògica, eficaç i fluida.
- És capaç d'escriure textos de formalitat alta en varietat estàndard, de caràcter especialitzat i no especialitzat, que demanen una preparació prèvia notable: textos de l'àmbit periodístic (cartes al director d'un diari, articles d'opinió, col·laboracions en revistes...); correspondència formal a institucions, empreses...; textos escrits per a ser pronunciats (discursos breus, parlaments en festes, celebracions, reunions...), etc.
- Pot resumir amb precisió textos narratius literaris, expositius, argumentatius, etc., llargs i exigents.
- Pot prendre apunts detallats i de manera acurada del que es diu en una conferència o en una altra classe d'exposició, i és capaç de reutilitzar esta informació per a elaborar textos nous, de distint àmbit, gènere o registre, o adreçats a diferents públics i intencions comunicatives.
- Pot expressar-se en un discurs ben articulat i amb marques de tota classe que ajuden el destinatari a fixar-se en els punts més significatius i a recordar-los.
- Pot elaborar un discurs clar, fluid i ben estructurat, cosa que demostra un ús totalment controlat d'estructures organitzatives i de mecanismes de cohesió propis del valencià escrit formal.

-
- És capaç de reformular, a partir de variables molt diverses, textos que es prenen com a referència.
 - Pot adequar la producció pròpia escrita a funcions comunicatives i lectors diversos, i pràcticament a qualsevol classe de variable contextual.

2.4. EXPRESSIÓ I INTERACCIÓ ORALS

Pot expressar-se espontàniament, amb fluïdesa i precisió, amb una elocució pròpia dels registres més formals i distingint matisos subtils de significat, inclús en les situacions més complexes, i sap adaptar el discurs al dels interlocutors.

- Pot presentar temes complexos amb seguretat davant d'un públic que desconeix el tema, estructurar i adaptar l'exposició amb flexibilitat per a respondre a les necessitats d'esta audiència, i destacar-ne els punts significatius.
- Pot interactuar de manera còmoda i apropiada, sense cap limitació lingüística, en qualsevol situació de la vida personal i social.
- Pot contribuir a textos conversacionals, formals i no formals, estructurant el discurs i interactuant amb autoritat i amb una fluïdesa completa.
- Pot fer exposicions i argumentacions clares, elaborades i ben construïdes, d'una manera planera i fluida. Pot defensar la seua posició en discussions formals sobre qüestions complexes amb arguments articulats i persuasius.
- Pot fer un bon ús d'expressions idiomàtiques i col·loquials, expressar amb precisió matisos subtils de significat i reaccionar a intervencions d'altri usant de manera precisa una gamma extensa d'estratègies.
- Té una elocució correcta, que és capaç d'adaptar a diferents registres i situacions comunicatives.

3. CONTINGUTS

3.1. CONTINGUTS TEMÀTICS I COMUNICATIUS

3.1.1. Relacions personals i socials

- Entendre tota classe d'intercanvis comunicatius d'àmbit privat i social.
- Elaborar intercanvis comunicatius tenint en compte les estructures pròpies de cada situació i gènere en àmbits generals i especialitzats.

3.1.2. Casa i entorn

- Descriure les fases de construcció d'una vivenda i participar en transaccions de compravenda, lloguer i intercanvi de cases.
- Opinar sobre processos de restauració i decoració d'una vivenda i descriure'ls. Conèixer ferramentes i materials que s'usen en estos processos. Instal·lacions i característiques de la casa.
- Ampliar el lèxic relacionat amb l'entorn: denominacions de llocs, paisatges i zones urbanes i rurals.

3.1.3. El món del treball

- El treball i l'activitat professional: caracteritzar el treball i les relacions professionals d'un sector productiu.
- Establir les dinàmiques de l'economia mundial actual (globalització i efectes sobre el món del treball).
- Descriure les condicions laborals. Remuneració i drets laborals, despatxaments i desocupació, seguretat en el treball.

3.1.4. Alimentació i restauració

- Conèixer i caracteritzar, amb el lèxic apropiat, els aliments bàsics i els autòctons.
- Descriure la simptomatologia dels trastorns alimentaris més coneguts i les causes que els provoquen. Les al·lèrgies bàsiques i els productes al·lèrgògens que les provoquen.
- Anomenar i descriure receptes i plats propis, i d'altres cultures que coneix.
- Denominacions d'establiments d'hostaleria.

3.1.5. Temps lliure, oci i turisme

- Conèixer diferents classes d'esports i de jocs i les condicions per a practicar-los: llocs a on es fan, material necessari, participants, regles, etc.
- Participar en activitats culturals i actes socials i saber-los organitzar: llocs a on se celebren, lèxic relacionat, professions i oficis relacionats, accions relacionades...
- La indústria del turisme. Llocs d'interés pel valor paisatgístic, cultural o gastronòmic; professions relacionades; allotjament; instal·lacions; servicis, etc.

3.1.6. Mitjans de comunicació

- Entendre i elaborar textos de qualsevol gènere (premsa escrita i digital, ràdio o televisió): notícies, articles d'opinió, entrevistes, entreteniment, documentals, concursos, etc.
- Fer evidents les noves pràctiques informatives i d'entreteniment en l'entorn digital i d'internet.
- Conèixer i descriure els aparells i accessoris tecnològics, i saber com usar-los de manera adequada.

3.1.7. Salut, cures físiques i assistència social

- Descriure els estats de salut: malalties i simptomatologia, llenguatge relacionat amb les proves mèdiques, medicaments...
- Actuar en casos d'accidents i lesions: assistència sanitària, centres hospitalaris i personal sanitari, discapacitats, assegurances mèdiques...
- Descriure sistemes i processos d'assistència social: atenció en llars dels jubilats, centres de dia, i entorns culturals i d'entreteniment per a majors i discapacitats.
- Establir els paràmetres d'higiene i atenció corporal: estètica i cura de la roba.

3.1.8. Entorn cultural i activitats artístiques

- Conèixer les professions i els oficis relacionats amb entorns culturals: gestió i dinamització, creació, intercanvis d'experiències.
- Conèixer les disciplines i qualitats artístiques: música i dansa, arquitectura, escultura, pintura, literatura, fotografia, cine, teatre, etc. Passat i present.

3.1.9. Activitats comercials i transaccionals

- Interactuar en l'activitat comercial: classes de botigues, productes, descripció d'espais, intercanvis comunicatius, etc.
- Conèixer els mitjans de pagament i de descomptes. Compres per internet.
- Fer una descripció detallada de les peces, els materials, els accessoris, etc. dels productes: roba, electrodomèstics, informàtica, etc.

3.1.10. Ensenyança, educació i formació continuada

- Descriure el sistema d'ensenyança i el personal de les institucions implicades.
- Descriure les diferents etapes del sistema d'ensenyança: ensenyança primària i secundària, estudis universitaris i superiors.
- Conèixer les assignatures o àrees i les activitats acadèmiques d'avaluació: classes de proves d'avaluació, qualificació i certificació.
- Conèixer les titulacions.

3.1.11. Béns i servicis. Economia i indústria

- Actuar en diferents servicis privats i públics: bancs, correus, policia, hospitals, etc. Ajudes socials.
- Descriure el sector de les finances i la borsa: economia i diners, mercat financer.
- Conèixer l'organització interna d'entitats i empreses: classe d'empresa i organització, situació de l'empresa.
- Conèixer els diferents sectors productius: construcció, indústria pesant i lleugera, servicis, sector agropecuari i pesca.

3.1.12. Medi físic i clima

- Clima i medi físic: conceptes generals.
- Conèixer i descriure els principals fenòmens atmosfèrics.
- Descriure els efectes dels fenòmens naturals (sequeres, pedregades, inundacions, erupcions volcàniques, terratrèmols, tornados, ciclons, onades de calor o de fred, etc.).
- Fonts d'energia.

3.1.13.

Política i societat

- Estructura política nacional i autonòmica. Càrrecs polítics. Administració i institucions públiques.
- Conèixer els partits polítics i quines opcions ideològiques representen.
- Descriure els esdeveniments rellevants de la història recent i dir què n'opina.
- Conèixer l'organització i la tasca de les altres organitzacions públiques i privades.

3.1.14.

Llengua i comunicació

- Conèixer el lèxic relacionat amb l'aprenentatge d'un idioma.
- Caracteritzar els idiomes més pròxims a l'aprenent per procedència i els de l'entorn de vida.
- Conèixer els mitjans de comunicació aplicats a la formació.
- Establir els elements propis del llenguatge gestual.

3.2.

CONTINGUTS LINGÜÍSTICS

3.2.1.

Fonètica, elocució i ortografia

- **Elocució i fonètica sintàctica**

- Coneixement i aplicació dels criteris d'elocució estàndard, i valoració dels casos excepcionals, d'especial dificultat o més formals: enllaços sintàctics, casos especials amb sons consonàntics sonors (*examen, transistor*), etc.
- Sons del valencià i fenòmens fonètics (elisions, sinalefes, sonoritzacions...). Fenòmens de fonètica sintàctica: emmudiments i sensibilitzacions, ensordiments i sonoritzacions, assimilacions, geminacions.
- Pronunciació de paraules amb accentuació pròpia de l'elocució formal (*acne, atmosfera, ciclop, diòptria, (ell -a) estudia, etióp, medul·la, miop, monòlit, període, timpà...*).
- Entonació i corba melòdica de l'oració per a expressar matisos subtils de significat.

- **Síl·laba, diftong, hiat i vocals**

- Vocals *i/e, o/u* en pseudoderivats (*línia/alinear; doble/duplicar; full/foliació...*).
- Vocals *a/e*. Alguns compostos cults i derivats formats a partir de paraules gregues i llatines (*astigmatisme...*).
- Vocals *o/u*. Algunes paraules invariables acabades en *-us* (*àngelus, cactus, campus, corpus, ictus, lapsus, plus, porus, rictus, sinus, tifus, vulgus...*).
- Préstecs: reforç en *e-* en paraules que comencen per *s-* aspirada en la llengua d'origen (*'spot': espot, 'squash': esquaix...*); accentuació dels préstecs adaptats i no adaptats (*'apartheid', 'per capita'...*); conservació o adaptació de les grafies *k, w, y* (*vodka/estoc, kiwi/vàter, 'whisky'/hoquei...*).

-
- Paraules amb dificultat vocàlica o que contrasten amb altres llengües (*'arreatarse': arravatar-se, 'cemento': ciment, 'bambalina': bambolina, 'cerbatana': sarbatana...*).
 - La *e* de suport en derivats i compostos (*infraestructura, reescriure...*).
 - Vocals obertes i tancades en paraules que presenten dubtes col·loquialment o sense punts de referència clars (*contesta: cont[e]sta, les Corts Valencianes: les C[ɔ/o]rts Valencianes, flota: fl[ɔ]ta, mot: m[ɔ/o]t, postres: p[o]stres, sostre: s[o]stre, toll: t[o]ll, xanglot: xangl[o]t...*).

• Accent, dièresi i guionet

- Normativa sobre l'accentuació, que inclou les excepcions i els casos de més dificultat, com ara cultismes d'ús formal restringit, que solen presentar alteracions en la posició de la síl·laba tònica que contrasten amb el castellà (*'alveolo': alvèol, 'eccema': èczema, 'cotiledón': cotilèdon...*), antropònims (*Vladimir...*) i topònims (*Kíiv...*). Accentuació de paraules d'ús general en el valencià formal que solen presentar dubtes a causa de la posició de la síl·laba tònica (*acne, atmosfera, ciclop, diòptria, etiop, medul·la, miop, monòlit, període, timpà...*).
- Normativa sobre la dièresi, que inclou les excepcions i els casos de més dificultat, com ara en síl·laba àtona (*aïllar, traïció...*), en els verbs de complexitat especial de la tercera conjugació (*argüir, arguït, arguïx, arguïa, argüïrem, arguïra...*), en cultismes derivats acabats en els sufixos *-itzar, -tat* (*homogeneïtzar, continuïtat...*), en noms derivats d'una paraula amb *i* tònica (*illa: aïllament, trair: traïdor...*) i en parelles de paraules que es diferencien per la dièresi (*fluid/fluït, fruit/fruït, reina/reïna...*).
- Escriptura junta, separada o amb guionet de locucions i de paraules compostes i derivades (*maldecap, mal de cap, sobretot, sobre tot, filferro, fil d'aram, benestar, benvingut, malacostumar, mal humor, café teatre, estatunidenc, hispanoamericà, infraroig, noucentiste, subsecretari, xiuxiuejar, el no-res, Sud-àfrica, despús-ahir, despús-demà, vila-realenc, cotó-en-pèl, anglo-nord-americà, bum-bum, xano-xano...*).
- Separació de síl·labes i ús del guionet en símbols i altres usos excepcionals (*α-naftol, àcid d-lisèrgic, goma-2...*).

-
- Escriptura junta en préstecs adaptats (*exlibris, agnusdei...*).
 - Ús del guionet en préstecs no adaptats que en la llengua d'origen s'escriuen amb guionet ('*prêt-à-porter...*') o amb els components separats ('*déjà-vu, 'hip-hop'...*').
 - Ús del guionet per a evitar formes estranyes (*cul-de-sac, qui-sap-lo...*) o com a recurs sintàctic (*relació qualitat-preu...*).

• Apostrofació i contracció

- Apostrofació de sigles (*l'IVAM, la IBM, la UEFA...*) i acrònims (*l'IVAJ...*).
- Casos especial de contracció (*Ve del Puig. Estes cartes són del Consell de Presidència. La capital del Maestrat...*) i d'apostrofació (*La comarca de l'Alacantí...*).
- Excepcions a la contracció (*El supermercat d'El Corte Inglés, Este fragment és d'El Senyor dels Anells...*) i a l'apostrofació (*Cal escriure sempre la @ en les adreces de correu electrònic. Són originaris de Hawaii. El plural de home és hòmens/homes ...*).

• Consonants oclusives i labiodentals

- Grups *cap-*, (*capdavanter: ca[bd]avanter...*) i *prop-* (*proppassat: pro[pp]assat...*).
- Grups consonàntics cults, com ara *pn-*, *ps-*, *pt-*, *ts-* a començament de paraula, en què la consonant inicial sempre és muda (*pneumàtic, pneumologia; pseudònim, psiquiatre; pterodàtil, ptolemaic; tsariste, tsunami*), i paraules amb dificultat (*apotecma, babord, molibdé, tungsté: tu[ŋs]té...*).
- Duplicacions gràfiques més complexes (*subbranquial: su[bb]ranquial, addició: a[d]lició, accèssit, aflicció, suggestió: su[ɔʒ]estió, sangglaçar-se: sa[ŋg]laçar-se...*).
- Oclusives en préstecs (*grog; màrqueting: màrqueti[ŋ]; judoka, karate...*), topònims (*Carib; Qatar, Iraq...*) i antropònims (*Caleb, Abelard, Eduard, Hug...*).
- Ortografia de *b/v*, que inclou els pseudoderivats (*berruga/verrucària; avortar/abortiu*) i altres casos que presenten dificultat, com ara topònims discrepans amb altres llengües (*Àlaba, Anvers, Biscaia, l'Havana, Nerbion...*).

• Consonants alveolars

- Cultismes i paraules d'especial complexitat ortogràfica (*Ademús, desembre, èczema: è[ɡz]ema, Ignasi, Moçambic, Saragossa, sentinella...*).
- Alveolars en paraules compostes i derivades amb un prefix (*asimetria: a[s]imetria, contrasenya: contra[s]enya; transsiberià: tra[ns]iberià, pressentir: pre[s]entir...*).
- Les grafies *tz* i *ts* (*zitzània: zi[z]ània, sotsobrar: so[ts]obrar...*).

• Consonants palatals

- Escriptura adequada de les palatals en tots els casos, inclosos els que presenten més dificultat ortogràfica.
- Palatals en les paraules adaptades d'altres llengües (*haixix: [ajʃʃ], Txaiovski...*).
- Ús excepcional de *tx-* inicial (*txa-txa-txa, Txad, txadià, Txèquia, txeca, txetxé...*).

• Consonants laterals, nasals i ròtiques, i la h

- Grafia *-l* final en paraules amb una certa dificultat (*bonítol, cerebel, cérvol/cervo, nínxol...*).
- Geminació preferent valenciana *tl* (*batle, butla...*); homòfons i parònims amb laterals (*vila/vil·la...*).
- Regles avançades de les nasals: *n* o *m* davant de *f* i *r* (*enfadar: e[m]fadar, àmfora: à[m]fora, Enric, somriure...*); *-n* i *-m* en posició final (*tron, orangutan; betum...*). Grups nasals *mm, nn, nm* i *mn* en cultismes i en paraules d'especial complexitat ortogràfica (*primmirat: pri[mm]irat; annals: a[n]als, bienni: bie[n]i; tanmateix: ta[mm]ateix, enmig: e[mm]ig; amnèsia: a[mn]èsia, mnemotècnia: [n]emotècnia...*).
- Regles avançades de les consonants ròtiques: les grafies *r, rr* en paraules compostes (*grecoromà: greco[r]omà, mata-rates, trirrem, Vila-real...*) i darrere de prefix (*arrítmia, autoretrat, correferent, prerrogativa...*). Ròtiques en paraules d'especial complexitat (*sabre, erradicar, crebantar, ornotorrinc, otorrino...*).

-
- Grafia *h* en préstecs adaptats (*hàmster*: [h]àmster, *handbol*: [am]bol...) i en cultismes no molt usuals (*subtrahend*, *hidròfob*, *hexagonal*, *holograma*...). La *h* aspirada en interjeccions (*ehem!*; *ha, ha, ha!*; *he, he!*; *ha!*...), antropònims no adaptats i els seus derivats (*Hegel*, *hegelià*...), préstecs no adaptats ('hippy', 'hip-hop'...), i topònims adaptats (*el Sàhara*...) i no adaptats (*Hawaii*, *Hollywood*, *Honolulu*...).
 - Altres sistemes de representació gràfica de la *h* (*Khartum*: [χ]artum, *sikh*: si[χ]...).
 - Regles avançades de la grafia *h*: usos diferents dels d'altres llengües (*coet*, *orxata*, *truà*; *harmonia*, *subhastà*...); la *h* en els cultismes (*hèlix*, *hemorràgia*, *híbrid*, *hídric*...).
 - Distinció ortogràfica de parelles de paraules (*ala/hala*, *aprendre/aprehendre*, *om/hom*, *ostatge/hostatge*...).

• Convencions

- Majúscules i minúscules. Funció demarcativa i funció distintiva de les majúscules. Utilització de les majúscules en els casos següents d'ús general: càrrecs oficials; formes de tractament que precedeixen els noms propis o les designacions de càrrecs; formes protocol·làries; noms d'institucions i entitats; topònims amb article; noms de places, carrers, etc.
- Classes de lletra: descripció i usos de la redona, cursiva, negreta i versaleta.
- Signes de puntuació: regles avançades. Puntuació adequada de les oracions compostes; ús o absència de la coma en elements explicatius o especificatius; ús correcte del punt i coma; signes per a introduir incisos i la gradació corresponent; omissió de la coma entre el subjecte i el predicat, i entre el verb i els complements directe, indirecte, atribut o predicatiu posposats al verb, i entre estos complements, etc.
- Abreviacions: ús correcte de les abreviatures, els símbols, les sigles i els acrònims. Escriptura de xifres, magnituds i quantitats en lletra o en xifres segons el context.
- Criteris d'ús (equilibri entre simplificació i comprensió del text: mesura, coherència i pertinència).

• Gènere i nombre del substantiu i de l'adjectiu

- Usos contrastius amb el castellà pel que fa al gènere (*una anàlisi exhaustiva, una calor apegalosa, molta esplendor; un corrent d'opinió, un dubte raonable...*).
- Substantius amb doble forma de gènere (*gep, gepa; llimer, llimera; teulat, teulada...*) i amb significat diferent (*ganivet, ganiveta; perol, perola; plat, plata...*).
- Plural dels antropònims (*els Àustries, els Borja, els Borbons, els March, els Trénor...*).
- Plural de les paraules compostes i de locucions nominals (*curtmetratges, cafés teatre, maldecaps, mals de cap...*).
- Substantiu de doble gènere amb significat diferent (*cremallera, paleta, post...*).
- Usos contrastius amb el castellà pel que fa al nombre (*anar camps a través, llevar l'àncora...*).
- Posició de l'adjectiu i concordança: adjectiu referit a més d'un substantiu (*el suèter i la brusa blaus*).
- Adjectius determinats per substantius (*blau cel, verd botella...*).
- Graus de l'adjectiu: comparatius cults (*ulterior...*), superlatius amb formes cultes (*antiquíssim, libèrrim...*); altres mecanismes d'expressió del grau superlatiu (prefixos *arxi-*: *arxiconegut...* i *re-*: *rebé...*; sufix *-èrrim*: *acèrrim, ubèrrim...*).

• Determinants

- Valoració i ús de l'article personal: usos generals i fossilitzats (*Torre d'en Besora, carrera de la Font d'en Corts, carrer de Na Jordana...*).
- Presència o absència de l'article en expressions temporals, topònims, proverbis i expressions lexicalitzades (*alçar el cap, jugar a pilota...*).
- Col·locació del determinant demostratiu (*Aquella casa és immensa. El llibre aquell és interessant*). Valor despectiu en posició postnominal (*Hi havia el cotxe aquell que...*).
- Altres determinants anafòrics (*el mencionat, el dit, l'esmentat, l'anomenat...*).

-
- Possessius: expressions que contrasten amb el castellà (*a càrrec seu, a gust teu...*). Expressió de la pertinença: ús del pronom *en* i dels pronoms datius amb valor possessiu (*En coneixia l'origen. Li feia mal l'esquena*).

- **Pronoms**

- Pronoms forts: ús de *jo* i *mi* darrere de preposicions i reforçament de pronoms amb *mateix* (...sense mi..., ...llevat de jo mateixa...).
- Tractament personal formal (*vós/vosté*); implicacions sintàctiques.
- Usos i funcions gramaticals dels pronoms febles. *El, la, els, les* com a atribut en sintagmes definits; *en* predicatiu (...se n'ha fet...); *hi* en complement circumstancial de manera; *en* complement de nom.
- Formes plenes en modismes i frases fetes (*tant se val, tant me fa*).
- Pronoms que acompanyen verbs transitius i intransitius (*avisar-lo, telefonar-li...*).
- Restriccions en les combinacions pronominals (*Cuinaran uns quants pastissos de moniato: En cuinaran un quants pastissos / En cuinaran uns quants de moniato*).
- Combinacions ternàries (...menjar-se-me-la).
- Usos i funcions gramaticals dels relatius, interrogatius i exclamatius: supressió gramatical de la preposició (*El dia que vaig nèixer*).
- Construcció de relatiu precedit de verb (*Aprofitant el qual...*).
- Construccions de relatiu particulars (*N'hi ha que... Hi ha qui...*).
- Usos redundants del pronom feble en les oracions de relatiu (*Aquella és la xica a qui li he demanat per l'adreça de l'hotel / Aquella és la xica a qui he demanat per l'adreça de l'hotel*).
- Pronoms interrogatius reforçats per un substantiu interjectiu (*Què dimonis fas?*).

• Quantificadors

- Numerals: lectura i escriptura de les fraccions. Numerals col·lectius (*una dotzena, un lustre...*), inclosos els col·lectius tradicionals (*grossa, tern, quèrn...*). Interferències d'altres llengües (*el número u de la classificació...*). Els prefixos cults numerals (*hemi-: hemiplegia..., semi-: semicultes..., mono-: monocràcia...*) i les formes compostes (*quadrimestre...*).
- Quantitatius: usos i funcions. Formes tradicionals (*manco, quinzets, onces...*). Interferències del castellà (**cap gràcia: gens de gràcia...*). Coneixement dels usos i de les funcions gramaticals dels indefinits. Casos d'especial dificultat o molt formals: usos de *cada; altre, un altre, l'altre/d'altre; tal*, com a substituïts de nom propi.
- Els diversos valors de *tot*: amb topònim (*Viatjà per tota València*) i adjectiu (*Tenien les mans totes brutes*).
- Precisió en l'ús dels indefinits i adequació de la forma a la funció exercida (*qualsevol, qualssevol; qualsevulla, qualssevulla; ambdós; altre, un altre, l'altre; cert, un cert*).
- Indefinits arcaïcs o molt formals (*mant, quelcom, altri, hom, qualque, sengles, ambdós*).
- Interferències del castellà (*Tinc *alguna pressa: Tinc una mica / miqueta / un poc de pressa...*).

• Preposicions

- Precisió en els usos particulars de preposicions simples (*Fa gust de peix. Du pantalons de ratlles. Res a fer...*) i compostes (*cap i cap a, fins i fins a, com i com a, per i per a*). *Per* i *per a* davant d'infinitiu.
- Usos preposicionals excepcionals (*N'hi ha prou amb dir-li-ho una volta només / Amb que li ho digues una volta només, ja n'hi ha prou*), relacionats amb el règim sintàctic del verb (*Pensa en tu. Què hi ha de/per a sopar? Recórrer/Apel·lar contra la sentència*) i no genuïns (**Alacant, a 2 de febrer: Alacant, 2 de febrer. *Menjava poc a poc: Menjava a poc a poc...*).

-
- Ús genuí de les preposicions en la fraseologia (*posar en relleu, amb molta honra...*), de les locucions prepositives evitant les interferències i els usos impropis, etc.
 - Les preposicions *baix, davall* i *sota* en oposició a *dalt, damunt* i *sobre* (*Pugeu pel camí que ix des de baix de la serra. Ens cridava des de dalt de l'escala. El llençol de damunt i el de davall. No volen viure davall/sota la seua tirania. T'he deixat la jaqueta sobre la / damunt de la cadira*).

• Adverbis

- Negació expletiva, és a dir, sense valor negatiu: ús opcional de l'adverbi *no* amb verbs de temor (*Temia que la seua decisió (no) haguera estat encertada*) i en algunes oracions comparatives (*Este objecte té més valor que (no) el que se li atribuïx*).
- Ús particular d'alguns adverbis i locucions adverbials, com ara *corrents* (*Li vaig demanar ajuda i me l'oferí corrents*), *inclusivament* i *exclusivament* (*Hi ha festa fins al 2 de març inclusivament*), o *escaig* (*El meu fill pesa 30 quilos i escaig*).
- Usos formals de certs adverbis (*enlloc, força, dempeus/de peus, (a) tothora, enjorn/d'hora, sota, el sendemà/l'endemà*).
- Lexicalització de les locucions adverbials *aleshores* i *a les hores, alhora* i *a l'hora, enlaire* i *en l'aire, potser* i *pot ser, sobretot* i *sobre tot, enlloc* i *en lloc*.

• Conjuncions i altres connectors

- Propietat en l'ús de conjuncions i altres connectors, i substitució de les interferències i dels calcs lingüístics (**Recorda que has de situar els convidats conforme decidírem: Recorda que has de situar els convidats tal com decidírem. *Segons s'acosta m'emocione més: A mesura que s'acosta m'emocione més*).
- Ús de la conjunció temporal *mentre(s)*, la locució conjuntiva *mentre(s) que* i l'adverbi *mentrestant/mentrimentres*; col·locació diversa de la conjunció *però*, etc.
- Conjuncions arcaiques (*jatsia, car, puix*).

• Verbs

- Concordança temporal en diverses classes d'oracions (*Quan anirem/anem a escola, pararà de ploure. Si no parlaves/parlares, entendries l'explicació. Tem que li pagarà/pague més tard*).
- Ús del mode indicatiu (no del subjuntiu) amb els adverbis de dubte (**Potser hui siga el darrer dia...: Potser hui és el darrer dia...*).
- Els verbs defectius, és a dir, que no disposen d'alguna forma en el paradigma de la conjugació (*caldre, haver-hi* i meteorològics: *nevar, ploure, plovisquejar/gotinyar...*).
- Ús incorrecte de l'infinitiu amb valor de recapitulació (**Dir, com a conclusió, que...: Cal/S'ha de/Hem de dir, com a conclusió, que...*), i del gerundi amb valor consecutiu (**No presentà el certificat en el termini fixat, sent desqualificat: No presentà el certificat en el termini fixat, i per això / per la qual cosa fon/fou/va ser desqualificat*), copulatiu (**S'ha pagat la factura, servint este document com a justificant: S'ha pagat la factura, i este document servix com a justificant*) i especificatiu (**Vos enviem una carta informant sobre les noves condicions: Vos enviem una carta en què / en la qual vos informem sobre les noves condicions o ...per a informar sobre les noves condicions*).
- Propietat en l'ús dels règims verbals de verbs coordinats (**Llig i parle d'un llibre: Llig un llibre i en parle*).
- Morfologia verbal: casos excepcionals, d'especial dificultat o més formals. Verbs que presenten formes diferenciades, bé per diferenciacions semàntiques (*He cuit l'arròs. M'ha cogut la ferida*), o bé perquè una de les formes és pròpia d'altres varietats diatòpiques (*sigut/estat*), és un arcaisme (*ser/ésser*) o pertany al registre literari (*patisca/patesca*).
- Ús coherent de les formes verbals.
- Diferències de significat del verb pronominal i no pronominal (*assentar/assentar-se, riure/riure's, semblar/semblar-se...*).

• Vocabulari cult comú i especialitzat

- La vivenda, la construcció i les relacions en estos àmbits.
- Les activitats professionals i els principals sectors productius.
- L'alimentació i la restauració.
- Les activitats culturals i d'oci.
- L'economia nacional i internacional.
- L'ensenyança, l'educació i la formació continuada.
- La indústria del turisme.
- Els mitjans de comunicació.
- La salut i l'assistència sanitària i social.
- El medi físic i el clima.
- Les arts: el cine, el teatre, les arts plàstiques, etc., i la gestió cultural.
- Les tecnologies de la informació i la comunicació.
- La societat i el govern. Les relacions i els problemes socials.

• Creació lèxica: parasíntesi, neologismes, calcs i habilitació**• Expressions idiomàtiques i col·loquials. Metàfores lexicalitzades**

- Enunciats fraseològics: col·locació, ordenació d'elements, locucions i frases fetes.

- **Precisió lèxica. Interferències lèxiques: barbarismes i préstecs**

- Falsos sinònims. Ultracorrecció.
- Interferències i préstecs en llenguatges d'especialitat.

- **Relacions semàntiques**

- Reformulacions i nominalitzacions (en els discursos acadèmic i periodístic).
- Mecanismes lèxics de cohesió textual: de referència (repetició, hiperonímia, hiponímia, sinonímia, paraules generals) i de sentit (complementarietat, antonímia, oposició relativa, relacions pragmàtiques).

- **Paraules tabú, eufemismes i disfemismes**

- **Formació del lèxic**

- Paraules patrimonials i cultismes. Arcaïsmes. Vulgarismes i dialectalismes.
- Onomàstica: antroponímia i toponímia.

- **Registres i varietats lingüístiques: històrics, geogràfics, socials i funcionals.**

- **Semàntica pragmàtica: substitucions, pressuposicions, sobreentesos, inferències, ironia. Usos lèxics figurats: comparació, metàfora, metonímia, sinècdoc...**

**GENERALITAT
VALENCIANA**

**JUNTA
QUALIFICADORA
DE CONEIXEMENTS
DE VALENCIÀ**

Conselleria d'Educació, Cultura, Universitats i Ocupació
Direcció General d'Ordenació Educativa i Política Lingüística
Av. Campanar, 32 - 46015 València
<http://www.jqcv.gva.es/va>